

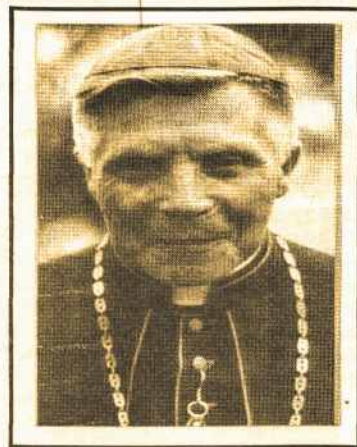

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 15, (2342) 2005 m. rugpiūčio mėn. 3 d.

Eina 49-tus metus

Melbourne

Mergelės Marijos Dangun Ėmimo Šventė - Žolinė -

Dangun Ėmimo iškilmės diena, krepiname žvilgsnius į Tave, Marija - Malonės Pilnoji Mergelė! Tu mums rodei Dangu - mūsų kasdienės kelionės tikslą.

Šiame kelyje, Tu esi naujasis kūriny. Prie kryžiaus, kai atrodo, kad laimės mirtis, Tu nesvyruodama tikėjai, kad išsipildys, kas Viešpaties pasakya. Tu pirmoji nuolankiai priėmei prisikėlimo pažadą.

Mes jaučiame Tavo artumą. Mokai mus, Atpirktujų Motina, nugalėti kiekvieną sunkumą, sutinkamą nuolatinėje Dievo Tautos kovoje su "šio pasaulio kunigaikščiu", raunančiu iš mūsų širdžių dėkingumą ir pagarbą už didžiausią Dievo malonę - žmogaus gyvybę.

Tikėjimo kelyje, Tu, Dangiškoji Mergelė, eini pirma mūsų. Palaikyk, Marija, mūsų viltį; stiprink Bažnyčios ištikimybę savo Viešpačiui, kad visame Ji pasitiktų Jo šventojo kryžiaus išganinga galia.

raginimą būti jo gyvenimo skelbėjais; to dieviško gyvenimo, kuris vienintelis gali pasotinti žmogaus širdies alkį ir leisti suprasti Tavo žodžius, kuriuos, Marija, išstare Galilėjos Kanoje: "Darykite, ką tik Jis jums lieps" (Jn 2, 5).

Tau, Taikos Karaliene ir Bažnyčios Motina, šią šventės dieną, patikime giliausius savo širdies troškimus. Į Tavo rankas šiandien, dar kartą, sudedame Italiją, kuri šiemet gyvena ypatingos maldos metų. Tavo motiniškai globai atiduodame visų žemynų tautas, kenčiančias dėl neteisybės ir karų.

Vesk, Marija, visus žmones nuolankaus tiesos ir taikos siekimo keliu; vesk žmoniją į tikrąją laimę, kuri įmanoma tikrai vienybėje su Dievu.

Karaliene į Dangu Paimtoji, melskis už mus!

*****

tikra, kad Palestino krikščionių bendruomenės jau nuo trečiojo amžiaus kasmet minėjo šią šventę - stebuklingąjį Mergelės Marijos Užmigimą ir perėjimą pas Sūnų, į Dangaus Karalystę. Senieji metraščiai teigia, kad Efezo visuotinio Bažnyčios susirinkimo metu - 431 m. rugpiūčio 15 dieną, iš Jeruzalės atvykęs kunigas Ekizas ar Ezikijus, vadovavo iškilmingam Mergelės Marijos Dangun Ėmimo minėjimui.

Spėjamoje Marijos Užmigimo ir jos į Dangu paėmimo vietoje, imperatorienė Pulcherija pastatydino Bažnyčią į Dangu Paimtosios garbei. Po šimto metų, imperatorius Justinianas I Pulcherijos statydintą Bažnyčią papildino ir prabangiai išpuošė.

Į Dangu paimtosios Mergelės Marijos šventė ypač iškilmingai švenčiama rytų Bažnyčiose. Stačiatikių ir rytų katalikų Bažnyčioje rugpiūčio 1-ąją pradeda vadinamoji Mergelės Marijos mažoji Gavėnia. Po dvi savaites trunkančio dvasinio pasirėngimo, rugpiūčio 15-tą dieną, kaip ir Vakaruose, vyksta pagrindinės iškilmės.

Romos Bažnyčioje Dangun Ėmimo šventė irgi švenčiama nuo neatmenamų laikų. Tradicinį tikėjimą Mergelės Marijos Paėmimu į Dangu užtvirtino popiežius Pijus XII, 1950 metais paskelbdamas Marijos Dangun Ėmimo dogmą.

Šiandien, Mergelės Marijos į Dangu Paėmimo šventės proga, apie šio išganymo istorijos įvykio reikšmę ir prasmę, interviu Vatikano radijui davė italas kunigas Ermano Toniolo, Romos Marijologijos fakulteto profesorius:

"Dangun Ėmimo šventė, - sakė italų kunigas, - pirmiausiai atskleidžia žmogui žmogų, tai yra, tikrumo ir vertybių trokštančiam nūdieniam žmogui atskleidžia aukščiausią asmens kilmę, nes juk ne vien Adomas ir Ieva, bet ir mes visi, vyrų ir moterų buvome sukurti pagal Dievo paveikslą bei panašumą, ir visi siekiame amžino palaimintojo gyvenimo. Ir, būtent, Marijoje, ir tik Marijoje, šitoks, pagal Dievo paveikslą ir panašumą sukurtas žmogiškos būtybės kilmė nebuvo nuodėmės sutepta; priešingai, Marijos žmogiškoji kilmė yra dar didesnė dėl jos ištikimybės ir nuolankaus atsakymo į Dievo prašymą būti Jo Sūnaus Motina."

Koks laimingas tas, kuriam tikėjimas - tarytum jo tėviškė. Žemiškąją tėviškę galime prarasti, galime būti atskirti nuo jos. Bet jei tikėjimas yra mūsų tėviškė, mes niekad neliksim vieniši. Kad ir kur būsim, Visur tėviškė bus su mumis. Mes niekada nesijausim našlaičiais, niekad nebūsim be namų, be šeimos. Dievas - mūsų Tėvas. Mes Jį visur turim, visur dvasioje su Juo susitinkam. Marija - geriausia tėviškės Motina. Visuose reikaluose galime prašyti Jos pagalbos. Šventieji - mūsų broliai. Mūsų broliai ir visi kiti žmonės. Štai koks nuostabių gražus gyvenimas žmogaus, kuriam tikėjimas yra tapęs tėviške.

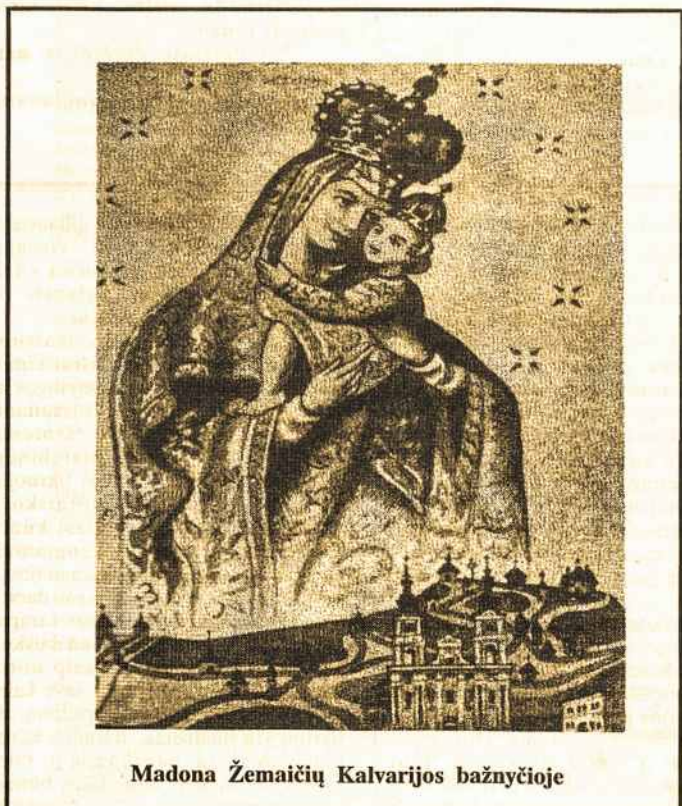
Kardinolas Vincentas Sladkevičius
(Iš Irenos Petraitienės knygos "Kardinolas")

"Kitas dalykas, dėl kurio švenčiame dangun Ėmimo šventę, - kalbėjo toliau profesorius kunigas E. Toniolo, - tai įsitikinimas, kad dangaus garbė nėra vien Mergelės Marijos privilegija; kad tai tarytum įvadas į mūsų dangišką garbę ir į kiekvieno mūsų prisikėlimo Velykos. Ir mes, Kristaus mirtimi ir prisikėlimu atpirti žmonės, su kūnais ir sielomis pateksime ten, kur jau yra Mergelė Marija. Kartu su ja būsime Dangaus Jeruzalės piliečiais".

"Marija yra Dangaus Jeruzalės gyventoja, - tęsė kunigas E. Toniolo, - ir iš ten, savo galingu užtarimu lydi kiekvieno mūsų žemišką kelionę. Ji yra vilties žvaigždė visiems mums, kurie dar žemėje kovojame už savo laimingą amžinybę. Jos užtarimas ir globa yra ištisė didelė, nes pats Kristus ją paskyrė būti mūsų - visų žmonių Motina.

Taiigi, Marijos Dangun Ėmimą mes švenčiame kaip Jos- Dievo Motinos ir kaip mūsų pačių - žmonių šventę. Šiandien mes garbiname Dangaus garbėje esančią Mergelę Mariją ir kartu džiaugiamės, kad toks pat likimas laukia ir mūsų; džiaugiamės, kad peržengę žemiškojo gyvenimo slenkstį mes būsime ten, kur Marija jau dabar yra!"

"Vatikano Radijas"

Madona Žemaičių Kalvarijos bažnyčioje

Kartu su Tavimi mes klausėmės Tavo dangiškojo Sūnaus žodžių: "Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą; kad apsieiai jo turėtų" (Jn 10, 10). Ir dabar kasdien atnaujinu mumyse Kristaus

Šiandienės Mergelės Marijos Dangun Ėmimo šventės istorija siekia pirmuosius krikščionybės amžius. Šventasis Raštas, tiesa, nieko nekalba apie Marijos paėmimą į Dangu, tačiau

Popiežius Benediktas XVI

Antropologinis šeimos pagrindas

Kalba, pasakyta birželio 6 d., Romos šv. Jono Laterano bazilikoje, pradėdant Romos vyskupijos bažnytinį kongresą "Šeima ir krikščionių bendruomenė: asmens ugdymas ir tikėjimo perteikimas"

Popiežius Benediktas XVI

Brangūs broliai ir seserys!

...Pradėjo Didžiajam 2000 metų jubiliejui pasirengti skirta piliečių misija, taip branginta mūsų mylimojo popiežiaus Jono Pauliaus II. Šiai misijai buvo mobilizuota visa mūsų vyskupija - parapijos, pašvęstojo gyvenimo bendruomenės, sąjūdžiai, - misijai, skirtai ne tik Romos žmonėms, bet ir tam, kad būtume "misionieriaujant Dievo tauta", įgyvendinanti išmintingus Jono Pauliaus II žodžius: "Parapija, ieškok savęs ir atrask save už savęs" ten, kur gyvena žmonės. Šios piliečių misijos metu daugybė tūkstančių Romos krikščionių, daugiausia pasauliečių, tapo misionieriais, nešusiais tikėjimo žodį pirmiausia įvairiuose miestų kvartaluose gyvenančioms šeimoms, o vėliau į įvairias darbo vietas, ligonines, mokyklas bei universitetus, kultūros ir laisvalaikio erdves. Pasibaigus Šventiesiems metams, mano mylimasis pirmtakas prašė nenutraukti šių pastangų ir neiššvaistyti pabudintos apaštalavimo energijos bei surinktų malonės vaisių. Todėl nuo 2001 m. vyskupijos pagrindinė pastoracinė kryptis buvo padaryti misiją nuolatine suteikiant ryškesnį misijinį pobūdį parapijų ir kitų bažnytinų struktūrų gyvenimui bei veiklai...

...Jau dveji metai Romos Bažnyčios misijinis įsipareigojimas sutelktas daugiausia į šeimą - ne tik dėl to, kad ši pamatinė žmogiškoji tikrovė šiandien patiria daugybę sunkumų bei grėsmių ir todėl jaučia ypatingą evangelizacijos bei konkrečios pramos poreikį, bet ir dėl to, kad krikščioniškosioms šeimoms tenka esminis vaidmuo mokant tikėjimo, statydamas Bažnyčią kaip bendrystę bei ugdant

jos gebėjimą misionieriškai veikti įvairiuose gyvenimo situacijose, taip pat būti kultūros ir socialinio gyvenimo raugu krikščioniškąja prasme. Šia linkme žengsime ir artimiausiais pastoraciniais metais, todėl ir mūsų kongresas skirtas temai "Šeima ir krikščionių bendruomenė: asmens ugdymas ir tikėjimo perteikimas".

Tai, kuo derėtų remtis stengiantis suvokti šeimos misiją krikščionių bendruomenėje ir jos užduotis ugdant asmenis bei perteikiant tikėjimą, visada išlieka santuoka ir šeima Dievo, Kūrėjo ir Gelbėtojo plane tenkanti reikšmė. Tokia bus šių mano popietinių apmąstymų, paremtų apaštališkojo paraginimo *Familiaris consortio* (II dalis, 12-16), esmė.

Antropologinis šeimos pagrindas

Santuoka ir šeima nėra atsitiktinis sociologinis konstruktas, ypatingų istorinių bei ekonominių situacijų vaisius. Priešingai, vyro ir moters teisingo santykio klausimas esmė ir gali būti atsakytas tik tai ja remiantis. Jis negali būti atskirtas nuo žmogaus visada seno ir visada naujo klausimo: kas aš esu? O šis klausimas, savo ruožtu, negali būti atskirtas nuo Dievo klausimo: ar yra Dievas? Ir: kas yra Dievas? Koks iš tikrųjų yra jo veidas? Biblijos atsakymas į šiuos du klausimus yra vieningas ir nuoseklus: žmogus sukurtas pagal Dievo paveikslą, o pats Dievas yra meilė. Todėl pašaukimas mylėti yra tai, kas žmogų padaro autentišku Dievo paveikslu: jis tampa panašus į Dievą tiek, kiek tampa tu, kuris myli.

Iš šio pamatinio Dievo ir žmogaus ryšio kyla kitas - neišardomas dvasios ir kūno ryšys: žmogus iš tiesų yra siela, kuri reiškiasi kūne, ir kūnas, kurį gaivina nemirtinga dvasia. Todėl vyro ir moters kūnas turi, taip sakant, teologinį pobūdį, tai nėra tiesiog kūnas ir tai, kas žmogui biologiška, bet yra mūsų žmogiškumo išraiška bei realizacija. Panašiai ir žmogaus lytiškumas nėra kažkas, kas būtų šalia mūsų kaip asmens būties, bet yra jos dalis. Lytiškumas įprasminamas tik tada, kai integruojamas į asmenį.

Taip iš dviejų ryšių - žmogaus su Dievu ir žmogui kūno su dvasia - randasi trečias ryšys - žmogus ir institucijos. Žmogus aprėpia laiko matmenį, ir peržengia dabarties

KRISTAUS BULDOZERIS

Taip dažnai vadinta visame pasaulyje pagarsėjusi Motina Teresė iš Kalkutos, kuriai šiemet būtų sukakę 95-eri. Jos gyvenimas buvo neprilygstamas krikščioniškai tyro, ištvermingo, visa įveikiančio tarnavimo savo artimam pavyzdys.

Motinos Teresės vardu žinoma Agnes Gončia Bojaksiu gimė 1910 m. rugpiūčio 27 d. albanų šeimoje Skoplėje, Makedonijoje. Iš šykščių Motinos Teresės pasakojimų apie save žinoma, kad būdama dvylikos metų ji jau žinojo savo pašaukimą: tarnauti vargšams. "Nuo dvylikos iki aštuoniolikos metų nemaniau tapti vienuole. Mūsų šeima buvo laiminga. Tačiau būdama aštuoniolikos nutariau išvažiuoti į vienuolyną ir nuo tada nė akimirks neabejojau, jog pasielgiau teisingai. Tai buvo Dievo valia. Jis pasirinko mane." 1928 m. ji nuvyko į Loreto vienuolyną Dubline, o iš ten - į Indiją.

Motina Teresė

Motinos Teresės laiškas vienuolijos seserims, rašytas 1966 m. spalio 31 d. Valtaire:

Mano brangiausi vaikai, Dievui reikia tyrumo ir nusižeminimo, o ne turtų. Štai keli būdai nuolankumui įtvirtinti:

Apie save kalbėkite kuo mažiau.

Nesikiškite ne į savo reikalus. Nesmalsaukite.

Nesistenkite tvarkyti kitų žmonių reikalų.

Priimkite kritiką ir pastabas. Netyrinėkite kitų žmonių klaidų.

Nekaltai apkaltintos nepykite. Nusileiskite kitų valiai.

Negalvokite apie įžeidimus ir nuoskaudas.

Būkite ramios, kai jus ignoruoja ir užmiršta, kai jūsų nemėgsta.

Net tada, kai esate provokuojamos, išlikite malonios ir švelnios.

Nesitikėkite, kad jus labai mylėtų ar jums žavėtųsi.

Niekada neįžeiskite kito žmogaus orumo.

Nusileiskite ginčiuose net būdamas teisios.

Visada rinkitės sunkiausią kelią.

Popiežiui Pijui XII leidus gyventi ne vienuolyne, Motina Teresė įgijo minimalų medicinį išsilavinimą ir išėjo rūpintis gatvėse ir lindyne vargstančiais nelaimingaisiais. "Mums reikėjo rasti prieglobstį labiausiai apleistoms žmonėms. Ieškodama ėjau ir ėjau, kol nebegalėjau daugiau paeiti. Tada supratau, kokie išvargę turėtų būti tikri vargšai, visada ieškantys trupučio maisto ir visa kita."

1950 m. Motinai Teresei buvo leista įsteigti naują Meilės misionierių kongregaciją, kurios seserų veikla ilgainiui išplito daugelyje vargstančių pasaulio šalių. Pirmąją į kongregaciją įstojusią seserį Motina Teresė įspėjo: "Turėsi pasiaukoti. Tavo gyvenimas bus nuolatinis savęs atsižadėjimas". Ji pati, savo beribę meilę, gailestingumą, visas mintis ir visą laiką skirdama vargšams, ligoniams ir vaikams, buvo visiško pasiaukojimo pavyzdys.

momentą: jo viduje "taip" reiškia "visada", sudaro ištikimybės erdvę. Tik jo viduje gali augti tas tikėjimas, kuris teikia ateitį ir leidžia vaikams, meilės vaisiams, tikėti žmogumi. Tad "taip" laisvė atsiskleidžia kaip laisvė, gebanti prisiimti tai, kas neatšaukiama. Todėl didžiausia laisvės išraiška nėra malonumo vaikymasis, niekada nepriartėjant prie autentiško apsisprendimo; priešingai, tikroji laisvės išraiška yra gebėjimas apsispręsti neatšaukiamam savęs dovanojimui, laisvei, per tai pilnatviškai atrandant save patį.

Imant konkrečiai, vyro ir moters asmeninis ir abipusis "taip" atveria erdvę ateičiai, kiekvieno autentiškam žmogiškumui, ir sykiu yra skirtas naujos gyvybės dovanai. Dėl šios priežaties asmeninis "taip" privalo būti ir viešai atsakingas "taip", kuriuo sutuoktiniai prisima viešąją atsakomybę už ištikimybę. Nė vienas iš mūsų nepriklauso vien sau:

Norint ką nors gera sukurti, pirmiausia reikia eiti auginimo, o ne rovimo keliu.

Neieškokime to, kas mus skiria. Ieškome to, kas mus vienija. Tai gerumas.

Kardinolo V. Sladkevičiaus mintys

TĒVIŠKĒS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštautienė, email: mgestautas@hotmail.com
Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Užuojaus ir padėkos nuo \$20. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

NAMŲ DARBAI

dr. Jonas Kunca, M.D.

Istorija nepastovi. Ji keičiasi tai į gerą, tai į blogesnę pusę. Dabar kaip tik gyvename globalinės ekonominės, politinės ir socialinės krizės laikotarpį. Prie pasaulio laivo vairo trūksta sumanaus kapitono. Dėl to tas laivas ir blaškosi į visas puses ir, ko gero, gali užplaukti ant pavojingų uolų. Mūsų numylėta Lietuvėlė tos padėties pakeisti negali, nors ir turi jau mažutį balsą JTO ir ES. Ką tokiu atveju mums reiktų daryti?

Padėties rimtį supranta visos šalys. Dėl to mėginama reformuoti JTO, praplečiant Saugumo Tarybą, kad joje turėtų atstovus dar ir Vokietija, Japonija, Brazilija ir dar Afrikos žemynas. Bet tam reikia 2/3 narių pritarimo. JAV kažkodėl priešinasi tokiai reformai. Nemažas skaičius JTO narių palaiko JAV dėl ekonominių sumetimų. Todėl ir reformos pradžia - lėta.

ES kiek pakriko, iškilus nuomonių skirtumams dėl konstitucijos, biudžeto ir tolimesnės sąjungos plėtros. Tik galima tikėtis, jog, galų gale, europiečiai susitars tarpusavy, ir ES vėl pajudės į priekį. Čia ir Lietuva gali veikti teigiamai ir, rodos, tai jau daroma. Viskas

paaikšės po Vokietijos rinkimų rugsėjo 18d. Kanclerio W. Schroeder politinė linija visiems gerai žinoma. Opozicijos partija žada palaikyti gerus santykius su Prancūzija. Bet daugiau apie tai dar neskelbta.

Galų gale globalinę politiką nustatys didžiosios valstybės. Mūsų atstovams ES ir JTO belieka apdairiai atiduoti balsus, teisingumą ir žmonijos gerovę. O likusią energiją geriau išnaudoti namų darbams, kurių susikauptė didžiulė krūva. Pirmiausia, turėtumėm prisiminti, ko neverta daryti - vaidytis savo tarpe, manant, kad taip padidinsim tos ar anos partijos populiarumą. Štai, neseniai į Karaliaučiaus įkūrimo sukaktį buvo nutarta visai nevykti jokiam ministrui. Tik K. Prunskienė ėmė ir demonstratyviai ten nuvažiavo! Menkas dalykas, bet jis vos neiššaukė vyriausybės krizės, nes Užsienio Reikalų Ministras pareikalavo, kad Žemės ūkio Ministrė K. Prunskienė būtų atleista

iš pareigų arba jis pats atsistatydinys. Premjeriui pavyko perkalbėti susiginėjusius, ir vyriausybės bei koalicijos suirimo buvo išvengta. Bent jau šį kartą. Vėl, kito labai aukšto pareigūno žmonai Vilniaus savivaldybė davė leidimą praplėsti jos turimą viešbutį. Etikos komisija, ištyrinėjusi aplinkybes, nusižengimo nerado. Bet gandai, kad aukšti vadai pasielgia neetiškai, spėjo pasklisti. Daugybė panašių politinių intrigų kenkia darniam sugyvenimui ir pačių politikų subrendimui. Jau būtų laikas po 15 m. klaidžiojimo užbaigti pigų politikavimą ir pradėti dirbti rimtai! O darbo atsikuriančioj Lietuvoje tikrai yra daug. Kaip tik čia ir turi progos pasireikšti visi pretendentai į politikus ir į aukštus valdininkų postus.

Žmonės įvertins partiją, kai pamatys, jog ji turi aiškia programą, gabų vadą, mokantį suvienyti, vadovauti ir kartu neapdrapstantį purvais kitus kolegas. Galvojimas, kad populiarumą galima išsikvoti

kuriant intrigas, yra didelė klaida. Korupcija dar vis gyvuoja, nes tokios rūšies nusižengimai dar tinkamai baudžiami. Čia vaišingai galėtų pasireikšti politikai - Seimo nariai, užpildydami susidariusią spragą. Didžiuliai mūsų krašto plotai, kurie netinka žemės ūkiui, turėtų būti apodinti miškais. ES, ko gero, pridedėtų prie tokios akcijos finansavimo, nes medienos paklausa - didelė ir žada dar padidėti. Švietimas ir auklėjimas blaiviai mąstantios naujos kartos yra gyvybinis klausimas, kurio sprendimą reikia ir galima pagreitinti.

Keičiasi klimatas. Labai gali būti, jog Lietuva nuo to nukentės mažiau. Taigi, žymiai pabrangs mūsų žemė. Protinga būtų jos dabar nepardavinėti svetimšaliams.

Terorizmas virsta rimta problema. Ypač šalyse, kurios priėmė milijonus svetimrasių su jų fanatiškom tikybom. Verta būtų iš to pasimokyti ir taip išvengti tos problemos. Ir būtent dabar, nelaukiant gyvenimo lygio pakilimo.

Pasaulinės maišaties metu, Lietuva turi progą įsivesti gerą tvarką savo šalyje.

Naujienos

Pasaulis ir Lietuva

■ Atsakomybę už sprogimus Egipto Šarm el Šeicho kurorte, per kuriuos žuvo mažiausiai 63 žmonės, prisiėmė jau antra islamistų grupuotė. Šiame pareiškime, kuris paskelbtas nelabai žinomoje islamistų interneto svetainėje, sakoma, kad išpuolius įvykdė grupuotė, pasivadavusi "Egipto mudžahidai". "Skelbiame visam pasauliui, kad penki žmonės iš "Egipto mudžahidų" ... įvarė penkis automobilius (su sprogmenimis) - vietas taksi, tris taksi iš užsienio ir mikroautobusą - į sionistų (izraeliečių) citadelės mūsų šalyje", - sakoma pareiškime. "Sakome žydams ir krikščionims, kad jie turi 60 dienų išsinešdinti iš Egipto", - nurodoma jame ir priduriama, kad ankstesnis pareiškimas dėl atsakomybės prisiėmimo buvo klaidingas".

Kita grupuotė, kuri teigė esanti susijusi su "al Qaeda", kelios valandos po minimų išpuolių toje pačioje interneto svetainėje paskelbtame pareiškime teigė, kad tai buvo kerštas už "nusikaltimus, įvykdytus prieš musulmonus". Egipto saugumo pareigūnai sakė, kad išpuolio vykdytojai panaudojo 500 kg itin veiksmingos sprogstamos medžiagos, kuri buvo dviejose automobiliuose ir lagaminėlyje. Kai kurie pareigūnai nurodė, kad žuvo žmonės.

■ Britų policija pradeda nuogaustauti, kad Londonas ilgam tapo islamistų kovotojų taikiniu. "Jie (islamistai) gali smogti ir vėl, todėl tai - lenktybės su laiku, - žurnalistas sakė policijos spaudos atstovė. - Padėtis vis dar labai neiški. Tyrimas vykdomas sparčiai". Jie gali glaustis slėptuvėse. "Tokia galimybė yra", - pridūrė ji. Minimi vyrai lygiai dvi savaites po to, kai per ankstesnius mirtininkų išpuolius, siejamus su "al Qaeda", žuvo 52 žmonės, mėgino susprogdinti bombas trijuose metropoliteno traukiniuose ir autobuse. Prancūzų, kad laisvėje vaikšto ir penktasis tokiems išpuoliams parengtas mirtininkas, patvirtinti neįmanoma.

■ Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius liepos 25 d. įteikė Čekijos ambasadoriui Lietuvoje Petriui Voznica

ir jo žmonai Milada aukščiausią Kauno arkivyskupijos garbės ženklą - Šiluvos Dievo Motinos medalį. P. Voznica - pirmasis užsienio šalių diplomatas gavęs Šiluvos Dievo Motinos medalį, kuris buvo įsteigtas prieš dvejus metus pagerbti Kauno arkivyskupijai nusipelnusius žmones. Rugpjūtį darbą Vilniuje baigsiiančiam Čekijos diplomatai apdovanojimas skirtas už aktyvų bei nuoširdų bendradarbiavimą vykdant bendrą Kauno arkivyskupijos ir Prahos arkivyskupijos "Caritas" projektą socialiai remtiniams vaikams "Globa per atstumą".

Šis projektas vykdomas jau septyni metai, jame dalyvauja beveik trys šimtai vaikų. Vasarą jie mėnesį apsigyvena čekų šeimos. Pasak Kauno arkivyskupijos "Caritas" direktoriaus Virginijaus Veprausko, prie šio projekto įgyvendinimo labai daug prisidėjo ambasadoriaus žmona, kuri ieškodavo rėmėjų Čekijoje. Su Kauno arkivyskupija Čekijos ambasada visada siejo glaudūs ir šilti santykiai. "Taip yra dėl to, kad mūsų šalis yra katalikiškos, be to, jų arkivyskupas labai šiltas, daug vargo tremtyje patyręs žmogus", - pabrėžė Čekijos ambasadorius.

■ Vilniaus policija dar labiau sustiprino svarbių miesto objektų apsaugą. Ypatingas policijos dėmesys bus skiriamas saugumo užtikrinimui oro uostuose, autobusų bei geležinkelijų stotyse, prie užsienio šalių atstovybių, taip pat prekybos centruose, kitose masinio žmonių susibūrimo vietose. Tvarką mieste policininkams padeda palaikyti Mobiliosios kuopos pareigūnai, Mykolo Romerio universiteto studentai, taip pat kinologai su šunimis.

Sustiprinti svarbių šalies objektų kontrolę po teroristų išpuolių Londone nurodė Lietuvos policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius. Savo veiksmus policija koordinuoja su Valstybės saugumo departamentu, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, taip pat su kariuomenės vadovybe.

■ Izraelis okupuotų teritorijų Gazos Ruože ir Vakarų Krante, iš kur iškeldinamos žydų gyvenvietės, kontrolę palestiniečiams perdus spalio 3 dieną. Gazos Ruože numatoma iškeldinti visas 21 gyvenvietę, o Vakarų Krante - keturias gyvenvietes. Iškeldinimas turėtų prasidėti rugpjūčio viduryje, truks maždaug mėnesį ir jame dalyvaus 55 tūkst. Izraelio kareivių ir policininkų. Savo ruožtu Palestinos savivalda skirs 5 tūkst. policininkų, kurie stengsis, kad palestiniečių ekstremistinių grupuočių kovotojai nepuldinėtų iškeldinamų naujakurių.

■ Lietuvos didžiuosius kunigaikščius Vytautą ir Kazimierą menanti Medininkų pilis bus atstatyta ir jau 2009 metais ir taps vienu iš šalies kultūros turizmo centrų. 13-14 amžių sandūroje statyta Medininkų pilis yra didžiausia savo plotu gardinė (aptvarinė) pilis Lietuvoje ir viena didžiausių šio tipo pilių rytų Europoje. Jos kiemas užima 1,85 hektaro, o visas gynybinis kompleksas - 6,5 hektaro plotą. Nuo 2004 metų pilis priklauso Trakų istorijos muziejui.

Pirmą kartą Medininkų pilis minima 1387 m. Kryžiuočių ordino žvalgų kelių aprašymuose. 14 a. pabaigoje - 15 a. pradžioje rusų Vychovco kronika pažymi, jog ši pilis buvo mūrinė. Istorijos šaltiniai teigia, jog 1415 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas Medininkų pilyje parašė laišką Kryžiuočių ordino didžiajam magistrui, o 1426 m. ją vadino "savo pilimi". Anot 19 a. rašytojo romantiko Vladislavo Sirokomlės, Medininkų pilyje buvo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kazimiero vasaros rezidencija, kurioje jo vaikus, taip pat ir vėliau šventuoju paskelbtą Kazimierą, mokė garsus lenkų istorikas Janoš Dluogo.

19 a. istorikas Teodoras Narbutas teigė, kad būtent šioje pilyje karalaitis Kazimieras ir mirė. Apie Medininkų pilies ir prie jos įsikūrusio miestelio svarbą valstybės istorijoje liudija faktas, jog čia po antrojo Lietuvos krikšto įsteigta viena iš septynių pirmųjų Vilniaus vyskupijos parapijų.

"Stengsimės, kad Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio jubiliejaus išvakarėse restauruotame pagrindiniame bokšte galėtume priimti pirmuosius lankytojus", - teigė Trakų istorijos muziejaus direktorius Virgilijus Povilūnas. Anot muziejaus direktoriaus, Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga jau surinko apie 100 tūkst. JAV dolerių (maždaug 280 tūkst. litų) aukų Medininkų pilies atstatymo fondui. Šiuo metu pilies kieme vykdomuose archeologiniuose tyrinėjimuose muziejininkams talkininkauja Krašto apsaugos ministerijos "Geležinio vilko" brigados kariai.

■ Lietuvos menininkai dalyvavo trijuose Vokietijos miestuose vykstančiame taupautiniame projekte "Kulturkiosk". Kaip pranešė studija "Nominum", Robert Bosch fondo stipendininkų organizuojamas projektas pristatė jaunuosius menininkus iš aštuonių šalių: Lietuvos, Čekijos, Slovakijos, Slovėnijos, Vengrijos, Rumunijos, Lenkijos bei Rusijos. Projekto tikslas - supažindinti Vokietiją su šiuolaikine kultūra iš Vidurio ir Rytų Europos.

Kiekviename mieste buvo dalinama informacija apie projekte dalyvaujančias šalis, miestų gyventojai ir svečiai turėjo galimybę prie specialiai šiam projektui sukurtos kiosko pavartyti kultūrinius leidinius, tarp jų "Nemuną" ir "Kultūros barus", įsigyti grožinės literatūros vokiečių kalba (Jurgos Ivanauskaitės "Placebas", Ričardo Gavelio "Taikos balandis" ir Jurgio Kunčino "Blanchisser arba Žvėrynas-Užupis"), paragauti saldumynų, aplankyti Artūro Olšausko parodą ir pabendrauti su menininkais bei projekto organizatoriais.

"Kulturkiosk" prjektu vakarinėje programoje - koncertai, literatūriniai skaitymai bei filmai iš Vidurio ir rytų Europos. Lietuvai šiame projekte atstovauja Audrius Stonio ir Arūno Matelio filmas "Skrydis per Lietuvą arba 5 minučių tylos", Donis (Donatas Bielkauskas) bei A. Olšauskas.

Valstybingumo šventė Adelaidėje

Elena Lomsargienė

Šią šventę pradėjome puikiai paruošta Elenos Varnienės šeštadienine lietuviškąja radijo valandėle, kurioje girdėjome didžiųjų Lietuvos valdovų asmeninio bei šeimynio gyvenimo nuotrūpas. Jų dvasia turėtų gyventi kiekvienas lietuvis. Tereikia tik būti susipratusiems savarankiškuose tautos uždaviniuose ir visi troškimai bei darbai pavirs tautos namų - valstybės saugojimu.

Taip Karalius Mindaugas, paverždamas atskirus kunigaikščius savo paklusnumui, pajungė juos valstybiniam vieningumui. Tai puikus pavyzdys visoms lietuvių ideologinėms partijoms vieninai dirbti dėl Lietuvos gerovės. O D.L.K. Vytautas buvo iškeltas dorovintu pavyzdžiu; išnaikindamas eksploatatorius, grobikus, apgavikus bei jų skleidžiamas suktybes, o pikčiausius nuteisdamas suplėšymo mirtimi. Buvo minimos ir jų žmonių įtakos valdovų dvaruose, ypač, tarptautiniame diplomatijs lygje.

Šioje radijo paskaitoje Elena Varnienė ir Janina Vaboliėnė - abi kalbėjo apie kunigaikštį Algirdą ir jo žmonas bei vaikus, o taip pat apie Jogailą bei Keštutį, apie jo žmonas ir sūnų bei dukterų šeimas, apie kunigaikštį Gediminą ir jo išmintingumą, apie Vytenį, Traidenį bei jų išskirtinius broūžes. Tai buvo tarsi neregima vaizdinė juosta iš gyvosios Lietuvos istorijos. Esame giliai dėkingi E. Varniėnei už tokį gilų, bet lengvą sugrįžimą į garbingą ir galingą mūsų visų praeitį.

Sekmadienį valstybingumo šventės nuotaikos tęsėsi vėliavų pakėlimais Lietuvių Namų ir šv. Kazimiero Parapijos sodeliuose. Buvo atneštos šešios vėliavos: Lietuvos, Katalikių Moterų Draugijos, Ateitininkų, "Vilniaus" skautų tunto, sporto klubo "Vytiš" ir ramovėnų, kurios palydėtos vargonų muzikos maršo tempu išeštos į bažnyčią. Iškilmingoms mišioms vėliavos sustatytos į

vėduokliškai išskėstus geležinius stovus, po tris abiejuose priešaltoriaus šonuose.

Mišių giesmės taip pat buvo neįprastos. Jos savo turiniu buvo ir malda už Tėvynę, už mirusiųjų dėl laisvės pagerbimas, ir susimąstymas - taikos ir ramybės išlaikymu dabar gyvenančiųjų būtyse. O šv. Komunijos dalinimo metu vargonininko Jono Pociaus tėvas, irgi muzikas, it liūdinti siela, plonučiais tonais pagrojo skudučiu (recorder).

Po pietų, 1.30 val., Lietuvių Namuose ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirmininkas, Vytautas Opulskis, pasakojo apie gintarą, kurio kilmė siekia 60 milijonų metų, ir kad gintaru yra nusėtas ne tik Baltijos pajūris - jo randame ir Lietuvos paupiuose.

Padavimai ir dainos pradėjo trečiąją valstybingumo šventės dalį. Po jos, dramos aktorė Marytė Pečiulienė paskaitė Balio Sruogos -

"Giesmę apie Gediminą". O chorui padainavus keturias dainas, V. Opulskis visus dalyvavusiuosius pakvietė pakelti taures už Lietuvą. Salės vidury buvo tylomis padengtas stalas su putojančio vyno taurėmis, ant kurių vieno šono buvo stiklė įlietas maždaug penkių centų monetos dydžio raudonas Vytis.

Ir kaip viena didelė nedaloma šeima, visi aplink stalą sustojusieji pakėlėm taures - "Už Lietuvą!" ir nuoširdžiai dainavome "Žemė Lietuvos ažuolai žaliuos". Net ir tie, kurie, kaip D.L.K. Vytautas gėrė tiktai tyrą vandenį, drauge stovėjo ir širdingai dainavo.

Netrukus buvome pakviesti vėliavų nuleidimui, kur, kaip visuomet, buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir malda "Marija, Marija". Iš tikrųjų, visi buvome apimti pakilios nuotaikos ir nei vienas nesukbėjo namo!

"Už Lietuvą" -
melskimės ir dirbkime!

Tema: Kam naudoja kompiuterius Lietuvos jaunimas?

Lietuvoje moksleiviai kompiuterius naudoja visokiais reikalais.

Jie gali kurt programas, rašyti poeziją arba pasakas. Taip pat šitų programų pagalba gali dirbti savo projektus ir mokyklinius darbus.

Daugeliui patinka klausytis muzikos. Dabar su kompiuteriu gali nupirkti dainas ir įrašyti į kompaktinius diskus, - daug lengviau ir pigiau, nei pirkti iš parduotuvės.

Vienas populiariausių interneto naudojimo būdų yra pašnekesiai su kitais. Tai yra labai smagu ir įdomu. Ypač kai šneki su draugais arba šeima, kurie gyvena kitose šalyse.

Vis dažniau ir dažniau mokytojai uždavoda namų darbus, kuriuos pabaigti reikia vartoti internetą. Tuo norima parodyti, koks svarbus yra internetas visiems ir kaip svarbu žinoti, kada jį vartoti norint susirasti tinkamą medžiagą.

Lietuvoje beveik visi moksleiviai mokosi kalbėti angliškai, tad čia gali kompiuteris pasitarnauti gilinant anglų kalbą/žinias.

Manau, kad Lietuvos jaunimui yra labai svarbu ir įdomu išmokti gerai panaudoti kompiuterį.

Aldona Gaylard, 15 m., 12 klasė

Kompiuteris yra mūsų ateitis. Ir beveik visos firmos vartoja kompiuterius. Išties, daug žmonių dirba su kompiuteriais ir jie tikrai palengvina gyvenimą, - leidžia žmonėms susipažinti su tais, su kuriais mes, ko gero, ir nesutiktume. Jo pagalba yra lengviau surasti žmones, kurie domisi tuo pačiu, kaip ir mes. Taip pat, galime palaikyti ryšius su tais, kurie yra svetur, antraip gal mes juos net pamirštume.

Vėl gi, kompiuteris leidžia žmonėms sukurti visokių dalykų, kaip: rašinėlius, muziką ir net lėktuvus. Kompiuteris gali padėti sutaupyti daug laiko, kurį galėtum panaudoti darydami ką nors kitą.

Spindulėliai

Išvada tokia: - kompiuteris yra labai geras ir naudingas daiktas, jis palengvina visų mūsų gyvenimus.

Aisvydas Sadauskas, 16 m., 12 klasė

Lietuvos moksleiviai ir jaunimas stengiasi naudoti kompiuterius ir internetą studijuodami, o taip pat siekdami palaikyti ryšius su draugais, su savo šeimomis, išsibarsčiusiomis po visą pasaulį.

Internetas turi daug informacijos, todėl moksleiviai gali tyrinėti ir skaityti. Tai kokybiškai pagerina jų studijoms.

Jeigu studijuoji Lietuvoje, tai gali susisiekti su šeima per IRC tinklą internete.

Jaunimas gali susipažinti su kitais moksleiviais, padiskutuoti apie studijas ar apie kasdieninius įvykius.

Kompiuteris išties yra labai geras išradimas!

Raminta Kymantaitė, 17 m., 12 klasė

Mano vaikystės knygos

Savo vaikystėje aš esu perskaitęs ir išklausęs daug pasakų. Bet mano mėgstamiausios pasakos buvo - "Eglė - Žalčių Karalienė", "Batuošas Katinas" ir trumpa pasakėlė, pavadinta "Ponas ir Ežys".

Iš visų pasakų, man labiausiai patiko "Ponas ir Ežys". Tai pasaka apie ežį, kuris labai erzino poną savo karieta. Ponas visai stengėsi tą ežį pašalinti, bet niekaip nesisekė. Man šita pasaka labai patiko tuo, kad ji yra linksma ir turi daug jumoru. Taip pat, kad ji trumpa ir aš, mažas būdamas, gerai pasismaginai!

Nors "Ponas ir Ežys" buvo mano mėgstamiausia vaikystės knyga, man patiko ir daug kitų. Prisimenu dar dvi knygas: "Eglė - Žalčių Karalienė" ir "Batuošas Katinas". Tai pasaka apie neturtingą berną, kuris padedant katinui, paverto į karalaitį. Labai juokinga ir įdomi istorija, o, svarbiausia, ji

parodo vaikams, kad nors tu gal esi mažas ir nereikšmingas, gali pasiekti ko nori!

"Eglė - Žalčių Karalienė" yra visai kitokia, daug rimtesnė knyga. Joje Eglės broliai nužudo jos vyrą, norėdami, kad Eglė liktų gyventi su šeima ir negrįžtų atgal į povandeninę karalystę. Tačiau Eglė pavertė vaikus medžiais ir jos daugiau nieks nematė. Ši pasaka atskleidžia brolių savanaudiškumą ir nesugebėjimą žvelgti plačiau, leisti Eglei daryti ką nori, turėti savo nuomonę ir savo pasirinkimo teisę - visa šeima už tai turėjo sumokėti savimi!

Taigi, šitos pasakos daug paaškina vaikams ir pamoko juos kaip gyventi, kad jie, ir visi kiti aplinkui, turėtų smagesnį ir laimingesnį gyvenimą.

Aisvydas Sadauskas, 16 m., 12 klasė

Mėgiamiausia vaikystės knyga

Vaikystėje perskaičiau ir man skaitė labai daug knygų. Jos buvo gražios, smagios ir labai spalvingos. Iš tų knygų man labiausiai įsiminė autorius Enid Blyton, "The Enchanted Wood".

(Nukelta į 5-tą psl.)

"Spindulėlio" jaunieji korespondentai - Victorian School of Languages - lietuvių kalbos 8-12 klasės moksleiviai.

Iš kairės: abiturientai Aldona Gaylard, Ramūna Sadauskaitė, Raminta Kymantaitė, mokytoja Rasa Imbrasienė, Aisvydas Sadauskas, Martynukas Didžys; o priekyje - Gaivilė Bieliavskaitė, 8 kl.

Trūksta: Manto Vaitkaus.

B. Kymantienės nuotrauka

Žinios iš Gold Coast

Šie Gold Coast lietuvių bendruomenės veikėjai buvo apdovanoti Krašto Valdybos padėkos raštais. Iš kairės: Juozas Songaila, Regina Smilgevičienė, Joan Songailienė ir Jurgis Smilgevičius. Nuotraukoje trūksta: Veros Juozapavičienės ir Elenos Sungailienės

Joe Songaila celebrates 80th Birthday

When Joe was 16, his family was saved from deportation to Siberia (Lithuania had been annexed by Russia in 1940) by the invasion of the German Army into his homeland, Lithuania. Joe and his sisters were taken to labour camps in Germany where they survived as Displaced Persons until 1947, when Joe and one of his sisters were able to emigrate to Australia. He overcame difficulties with the English language, changed his name from Juozas (which nobody could pronounce) to Joe, and married an Australian girl in Adelaide. He supported his family of two boys

and a girl by working full-time as a railway clerk, part-time as a barman, and as leader of the Blue Diamonds Band with his accordion playing.

After retirement and the death of his wife, Joe took on the full-time job of entertainer on the cruise ship *Murray Princess*. There he met the recently widowed Joan, on holiday from New Zealand. Joan and Joe married in 1990, sold their homes in Auckland and Adelaide and moved to the Gold Coast.

Joe is President of the Gold Coast Lithuanian Community and a regular worshipper at St Augustine's and St Monica's.

He celebrated his 80th Birthday in April at a party in the

Annual General Meeting at Cascade Gardens

Spindulėliai

(Atkelta iš 4-to psl.)

gyveno labai baisus sniego senis ir daug baltų meškų. Šitie pasauliai sudarė knygos įvairovę ir, kartais, net baisumą.

“The Enchanted Wood” yra labai didelio formato knyga. Ji nėra ypatingai stora, bet turi labai didelius lapus. Man knygos puslapiai ypač patiko, jie buvo tokie spalvingi! Pusę lapo - užima žodžiai, o antra pusė - labai gražūs ir dideli paveikslai. Čia nupiešti visokiausi gyvulėliai, keisti žmonės, įdomūs veikėjai ir gražūs pasaulio vaizdai. Kiekvienas puslapis skirtingas!

Aš dar vis atsimenu kaip man patikdavo įlipti į šiltą lovą ir klausytis apie trijų vaikų nuotykius stebuklingo medžio viršūnėje. Kai tapau truputį vyresnis ir išmokau pats skaityti, man vis dar buvo įdomu, bet kitaip. Ir ėmiau vis rečiau ją atsiversti. Vieną dieną gal ir vėl norėsiu perskaityti tą knygą nuo pradžių iki galo. Taigi,

“The Enchanted Wood” yra mano mylimiausia vaikystės knyga.

Martynukas Didžys, 15 m.,
12 klasė

Knygos vaikystėje

Mano vaikystė ir mokslo metai prabėgo Melburne. Daug laiko praleidau žaidžiant lauke su sesute Gražina ir kaimyne Natalie. “Nebuvo laiko skaityti.” Man buvo nuobodu sėdėti valandomis namie. Norėjosi šokti arba žaisti.

Prisimenu, kada buvau pradžios mokykloje, kiekvieną dieną reikėjo pasiimti iš bibliotekos po knygą ir perskaityti ją namuose. Aš visada norėjau skaityti labai lengvas vaikų knygas su paveikslukais, bet mokytoja siūsdavo mane atgal į biblioteką pasiimti savo amžiaus knygą su daug teksto.

Kiek aš prisimenu, norėjau būti pradžios mokyklos mokytoja. Kiekvieną dieną, kai grįždavau iš mokyklos namo, aš vaidindavau, žaisdavau “mokytoją”. Visada

Penthouse of Points North in Coolangatta where Joan and Joe have lived on the 20th floor for the last eleven years. They were joined by surviving members of the Blue Diamond Band who, along with other family and friends, provided the entertainment. The 90 guests included Lithuanians and family members from Sydney, Adelaide, Kempsey and Auckland. (Published in Tugun Church Newsletter, June, 2005)

Sveikiname mūsų naują bendruomenės narę Janiną Čunovienę.

Janina yra plačiai žinoma klasikinio baleto mokytoja. Ji žada dalyvauti mūsų renginiuose, jei tik jos darbai Melbourne nesutrūkdys. Coolangattoje Janina gyvena jai įrengtame bute pas savo anūkę, kurios vyras yra vyriausias jūros gelbėjimo stoties tarnautojas.

A. † A. Antanas Vailionis mirė 2005 m. birželio mėn. 25 dieną - tik po šešių mėnesių, palaidojus jo mylimą žmoną Mariją. Marijos sūnus Romas žada pasilaikyti tėvų namą, kuris randasi Palm Beach, tad ir mes norėtume palaikyti tolimesnius ryšius su šia šeima. Antanas gimė Lietuvoje 1917 m. Jo pirmoji žmona buvo mokytoja. Ji buvo išstremta į Sibirą, ten ir žuvo. Antanas sutiko Mariją Melbourne ir ją vedė. Daugelį metų jie abu buvo ištikimi ir dosnūs Gold Coast Lietuvių bendruomenės nariai. Tokie jie ir išliks mūsų širdyse.

Letter from Vilnius (14.6.05)
Dear Expatriates and Descendants of Lithuania:

The International Women's Association of Vilnius is pleased to present the International Christmas Charity Bazaar on 19 November 2005 to raise much-needed funds for socially disadvantaged groups in Lithuania, with particular emphasis on children. We are pleased to welcome the patronage of Mrs. Alma Adamkiene again this year.

The ICCB is a way to introduce to Lithuanians national specialities (food, crafts, products, art) from countries around the world. It is also one of the more effective means for the international community of Vilnius to raise money for charities.

... We ask for your support in identifying, collecting and transporting donations that might appeal to the palates of Lithuanians. Representatives of over 12 countries will organise stands to present these gifts for sale to the general Lithuanian public on 19 November.

I hope we can count on your support. Kindly contact me at the coordinates below to learn more about the event and our non-profit activities for Lithuania

Sincerely, Mercedes Sprouse
President, International Women's Association of Vilnius

Brisbanės Lietuvių Bendruomenė jau turi savo tinklalapį:

<http://www.brisbanelithuanians.com>

Juozas Songaila - Gold Coast
seniūnas -55992581

Melbourne “Džiugo” tunto prityrusios skautės savo programoje turi išmokti audimo. Sesės labai džiaugiasi ir nuoširdžiai dėkoja sesei Jievai Arienei už sutikimą išmokinti audimą.

Nuotraukoje iš kairės: sėdi prityrusi skautė Raminta Kymantaitė, vyresnioji skautė Jieva Ariene ir prityrusi skautė Aldona Gaylard. Stovi: stebėtojos paukštytė Judrina Kymantaitė, mamos - paskautininkė Birutė Kymantienė ir paskautininkė Dona Gaylard.

skaitydavau “savo studentams” anglų kalba “Bunny’s New Shoes”. Tai vaikiška knyga apie kiškutį, kuris norėjo nusipirkti vieną mėlyną batą, o kitą - raudoną. Ši knyga turi daug spalvotų paveikslukų. Mano nuomone, maži vaikai, kurie dar nemoka skaityti, gauna pasakų vaizdą per paveikslukus. Jeigu knyga per ilga ir turi daug teksto, tai vaikams nuobodu. Bet kaip gali išmokti skaityti, jeigu neskaitysi? Tekstas knygoje - ypač svarbus!

Vėliau, kai pradėjau eiti į gimnaziją, pradėjau suprasti, jog reikia skaityti daugiau. Teko perskaityti ir išanalizuoti daug

knygų, įvairiomis temomis - apie depresiją, racizmą ir taip toliau. Vienoliktoje klasėje pradėjau jau pati studijuoti literatūrą, - ir pati išmokau vertinti knygas! Dabar skaitau, nes noriu kuo daugiau išmokti ir sužinoti.

Manau, kad duoti mažiems vaikams ilgas knygas negerai. Aš nemėgdavau skaityti, bet “išmokau” jas besiklausydama kai mokytoja skaitydavo balsu. Knyga “Bunny’s New Shoes” padėjo man pamilti knygas, nes ji įdomi. (Šią knygą perskaičiau tikrai ne vieną kartą).

Raminta Kymantaitė, 17 m.,
12 klasė

Iš knygos "Po eukaliptais"

Alė Liubinienė
(Tęsinys iš praeito numerio)

Stovyklavimas Australijoje

- Ale, palauk manęs! - išlipus Pascoe Vale stotyje, tempdama maišus su bulvėmis, mėsa ir žuvis iš Victoria Market, išgirdau Tado balsą.

- O, tai tu, pasipūtęs niekš... Ko tu dabar nori? - bumbėjau piktai, pasisukdama į kitą pusę.
- Šiandien karšta diena. Ar nenorėtum po pietų eiti pasimaudyti su manim į baseiną - Tadas nenustojė šaukęs, besivydamas mane.
- Koks jūlumus! Net dar nepasisveikino... Ir dar drįsta man įsakinėti, ką aš turiu daryti... Eiti su juo į baseiną... Ką dar beišgalvos? - jausdama jo manipuliacijas, aš aiškiai perdėjau realybę.

- Bet ar gali nors palaukti manęs? - jis vėl man nedavė ramybės, eidamas šalia.

- Ne... - Bet "ne" jam nieko nereiškė ir, pastvėręs už maišo bulvių, jis sekė mane toliau.

- Ale, užteks mums pyktis. Susitaikykim.

- Ne, ne, ne... - rėkiau jam atgal.

- Ha, ha, ha... Kokia pasiutusi katė, - jis erzino mane, primerkęs akis.

- Tu... Tu esi pats pasiutėlis... - šaukiau ant Tado, ištraukdama iš jo maišą bulvių ir pasileidau bėgti per geležinkelio pervažą.

Bet jis ir ten sekė mane.

- Nustok tu mane sekęs... - suurzgiau.

- O tu nustok pyktus ant manęs. Tau tai netinka, ir jeigu tu dėl kiekvieno nieko taip rūstausi, tavo veidas be laiko susiraukšlės.

- Ne tavo reikalas, ar aš surūksiu ar ne. "Pasiutusi katė"... Kaip tu drįsti mane taip vadinti? Nešk muilą, - išerzinta lojau kaip šuva ant jo, iki pamačiau atvažiuojantį traukinį.

Jis pagriebė mano bulves ir abu pasileidom bėgti per pervažą.

- Ale, aš geriau jas parnešiu ir namo. Pajutus, kad nelaimėsiu ginčo su juo, aš sutikau.

- Matai, aš tavo bulves tempiu kaip mulas, - jo jūlumus grįžo atgal, tuoj, kai pajuto man nusileidžiant.

- Aš tavęs neprašiau. Pasiekus namus, radom mamą laistant gėles priešakiname darželyje.

- Ale, kokias tu nemandagi! Supažindink mane su savo draugu.

- Jis yra Tadas ir čia pasibaigia mudviejų draugystė. Eik namo... - subumbėjau, atsisukus į jį.

- Nesąmonė, tu kaip tik atėjai geru laiku. Pietūs jau ant stalo. Mes tik laukėm Alės sugrįžtant, o man netruks padėti dar vieną lėkštę, Tada.

Mano mamai ir kitoms moterims mūsų kaime maistas vaidino ypač didelį vaidmenį jų gyvenime, ir taip išvystė paprotys pasikviesti prie stalo kas tik beužteitų į namus. Pietų metu Tadas mandagiai gyrė mano mamos patiekalus, ką ji jam bepadėjo ant lėkštės. Mano tėvas irgi susidomėjo juo, ypatingai, kad jis galėjo kalbėti su juo apie Europos politiką.

Jam bešnekučiuojant su tėvais, nieko nesakius, išėjau pasimaudyti į Pascoe Vale baseiną, kuris buvo tik porą šimtų jardų nuo mūsų namų. Grįžus juo jau neberadau.

- Koks puikus, jaunas vyras! - nenustojė tėvas man jo gyręs.
- O, Ale, kokias aš laiminga, kad tu galų gale susiradai sau padorų, rimtą kavalierių, - pritarė mama, lyg iki šiol aš būčiau draugavusi tik su valkatomis.

Nenorėjau su jais ginčytis ir, pasiėmus tėvo dviratį, nuvažiavau pas Ilmą ir Almą pasiguosti.

Ten išliejau savo kylantį pyktį ir nepasitenkinimą tėvais, kad mėgina mane suporuoti su tuo nieko vertu Tadu.
Mano draugės išklausė manęs tylėdamos. Tada jos prisipažino, kad pažinojo jį iš ankščiau, nes jų tėvai buvo seni pažįstami su Tado tėvu.

- Klausyk, Ale. Jis nėra toks bausis kaip tu jį nupieši, - Alma mėgino mane raminti.

- Man rodos, kad mes kalbam ne apie tą patį Tada, - atkirtau jai.

- Bet ko tu nori iš jo? Jis dirba visą dieną, kad užsidirbtų sau duoną, o vakarais dar eina į paskaitas į RMIT. Nenuostabu, kad jis suirzęs. Neteisk jo dabar, nes jis pasikeis, kai užbaigs

savo mokslą, - Ilma mane ramino, nusakydama jo gerąją pusę.

- Aš nežinau... Kaip jis drįsta mane visą laiką taip erzinti, - truputį aprimus, dar vis burnojau.

Grįždama namo, pergalvojau visus susikirtimus su Tadu. O gal mano draugės sakė tiesą? O gal Ilma ir nemelavo? Gal jis nėra toks blogas? Bet kai prisiminiau jo jūlumą ir apgaulingą elgesį, aš susiraukiau. Ne, aš jo daugiau nenoriu matyti, nei kalbėti su juo, sau pasižadėjau.

Po trijų dienų, 1953 metais sausio antrą, mūsų lietuvių bendruomenės skautai suorganizavo stovyklą Greensborough kalnuose. Stovyklavietė priklausė lietuviui ūkininkui. Ji buvo ant kalno. Apačioje bėgo Plenty upė, kurios pakrantės vingiuoja aplink krūmokšniais apaugusias kalvas. Iš ten matėsi gražūs vaizdai.

Aš pasisiūliau prižiūrėti jaunesnes skaites. Daugumai mums, vadovams tai buvo pirmą stovyklą šiam krašte. Neturėdami jokio supratimo apie Australijos gamtą ir pavojus, kurie mūsų laukė stovyklaujant miške, mes lyg akli klajojom tarp jų, laimės lydimi.

Su kariška palapine glėbyje, vaikščiojau aplinkui, ieškodama tinkamos vietos ją pasistatyti. Bet kur beėjau, visur mane sekė didžiulės skruzdės. Bandžiau jas nusiūti su šaka, bet tik suerzinau ir jos pradėjo statyti savo geluonis prieš mane.

- Ale, atėik į šitą pusę. Aš čia radau gerą vietą virtuvės palapinei, - stovyklos viršininkas pasiūkė mane, stovėdamas už eukalipto.

Alė skautų sueigoje

- "Bull ants" visur, - skundžiausi jam, baidydama muses nuo savęs, kurios ieškojo drėgmės ant mano kaktos.

- Ką reiškia pora skruzdėlių tarp gamtos draugų? - kaip tikras Australijos skautas, jis mane erzino.

- Tai ne juokai, - atšoviau jam, lipdama per apipuvusį medį ir pargriūdama ant aštrios žolės.

- Būk atsargesnė, Ale. Čia tau ne Europos miškas, - jis nusijuokė, padėdamas man atsikelti.

- Nesitykiok iš manęs. Geriau eime statyti palapinę, - dar tebešlitinėdama, murmėjau.

Diena buvo apsiniaukusi ir vėsi. Kiti skautai atsirado vėliau. Jiems besitvarkant, pradėjo lyti ir taip lijo kelias dienas. Nežinėjant nuolatinių nusiskundimų dėl purvo, mūsų, "bull ants" ir kitokių vabzdžių, palapinės buvo pastatytos ir maža aikštelė nuvalyta, lauzvietė įrengta.

Tuo pačiu laiku kiti skautai susirado akmenų ir sukrovė iš jų krosnelę skirtą maisto gaminimui. Netruko užvirti vandenį arbatai. Anksčiau pagaminti sumuštiniai jau laukė išalkusių skautų. Su

geru apetitu valgėm mūsų pirmus pietus tyrame ore.

Skautams sėdint ant aštrios žolės, jie kariavo su "bull ants" ir musėmis, skandėdami sumuštiniais su sūriu, kiauliena, pamidoriais ir agurkais, nesenai gautais iš ūkininko.

- Esu tikra, kad šitie skautukai išlaikys stovyklą iki galų, - pašnibždėjo man Veronika, sutepdama dar vieną kepalą duonos.

Po pietų dirbom tik reikalingiausius stovyklai darbus: kasėm duobes išvietėms ir griovius aplink palapines, kad vanduo nepribėgtų į jas.

Po saulėlydžio užsikūrėm savo pirmą laužą. Sėdėdami aplinkui deganti žalių, sulapojusių medžių laužą, stebėjau dūmus ir liepsną tamsioje. O kada pradėjom dainuoti skautų dainas, prisiminiau mano paskutinę stovyklą Europoje, Luebeck, kur po laužo su draugais basi vaikščiojom ant balto, smulkaus smėlio Baltijos pajūryje. Šarūno teisybė.

Stovykla čia, Australijoje, labai skyrėsi nuo mūsų stovyklų Europoje, lygiai kaip ir ši gamta. Vėliau, gulėdama palapinėje ant kietos, akmenuotos žemės, klausiausi lietušų barbenimo į palapinės stogą, iki užmigau.

Po kelių dienų lietus nustojo ir karšta saulė ėmė deginti dieną po dienos. Mes dažnai vedėm skautus pasimaudyti ir atsivėsinti negilioje Plenty upėje. Kitu laiku žaidėm žaidimus, mokėm sekimo miške ir kitokių skautavimo žinių, nesuvokdami mus supančių pavojų.

Nesiliaujant karščiams, net ir aštri žolė mūsų akyse pageltonavo, mūsų stovykla buvo apsupta perdžiūvusio miško. Kadangi mes mažai nutuokėm apie gaisro pavojų ir kiek žalos ugnis galėjo padaryti sausą vasarą, mes visai dėl to nesijaudinom. Ir toliau virėm maistą ant atviros ugnies ir vakarais degėm laužus, stebėdami žiežirbas lekiant ore, iki jos užgesdavo.

Paskutinį stovykos vakarą programą sudarėm taip, kad galėtume parodyti ką mes išmokom per tą savaitę. Svečiai ir tėvai iš Melbourne irgi buvo pakviesti prie laužo.

Tais laikais prie Greensborough stoties buvo tik keletas krautuvių, o aplink jas - ganyklos ir miškai. Vienintelis būdas pasiekti stovyklą buvo atvykti traukiniu, o po to - likusį kelią į kalną pėsčiom. Taigi, tik tie, kurie jau įstengė nusipirkti motociklą arba pasenusią mašiną, atvažiavo į mūsų laužą.

Tarp jų ant motociklo atvyko ir Tadas su draugu. Aš vengiau jo, nuduodama nematant. Kai jis atsisėdo prie laužo, susiradau sau vietą kiek galint toliau nuo jo. Bet, pradėjęs dainuoti, staiga pajutau kažką atsiremiant į mano nugarą.

- Ir vėl tu čia... - aš nusipurčiau ir pasitraukiau.

- Aišku, kad aš. O ko kito tu tikėjaisi? - atsakė jis jūliai, kaip visuomet.

- Atitrauk tą ranką nuo manęs. Aš tau ne stulpas, kad ant manęs ramstytumeisi. Tu... tu...

- O kodėl ne? - vėl išgirdau tą patį toną.

- Todėl... - rmtai užpykus, dėjau jam su alkūne į šonkaulius ir nuėjau.

Sekantį rytą po pusryčių pradėjom griauti palapines. Staiga pasigirdo klyksmas. Bėgau į tą pusę. Ten pamačiau dvi "tiger" gyvates su išskeltomis galvomis, pasiruošusias pulti paukštytę.

- Nustok šaukusi... Eik pamažu atgal... Pamažu... Pamažu, - stovyklos viršininkas ramiai ją mokė ką daryti.

Persigandusi stebėjau paukštytę žengiant atgal, o gyvates atsivyniojant ir nuslenkant po surūdijusiu skardos lapu.

- Aš tik norėjau padėti skardos lapą į šoną... Tikrai nežinojau, kad ten gyvena gyvates, - su ašaromis akyse, teisinosi jauna paukštytė.

Grįžtant namo, mintyse spėlioju kiek dar galėjo būti tokių gyvačių lizdų, kaip tos dvi, kurios visą laiką miegojo po

Pakalbėkime apie sveikatą...

MĖTOS -

ir vaistas,
ir maistas

Kulinarijos specialistai teigia, kad nesvarbu, iš ko pagamintas nacionalinis vienos ar kitos virtuvės patiekalas - didžiausią įtaką jo skoniu turi prieskoniniai. Patiekalus mūsų senoliai paskanindavo įvairiomis žolelėmis. Mėta - viena senolių vartotų žolių.

Ji minima jau Biblijoje ir egiptiečių XVI a. prieš jonus erą papirusuose. Senovės japonai kūrė apie ją legendas, o kinai vartojo medicinoje. Graikai mėgo gaivinančias mėtų vonias, laukdami svečių jomis įtrindavo stalus, o sienas ir grindis apšlakstydavo vandeniu, kuriame mirkė mėtų lapus. Vos peržengęs slenkstį svečias žinojo, kad jis čia laukiamas. Mėtų aromatas pagerina nuotaiką, skatina malonų pašnekėsį.

Egiptiečiai nešiojo ant galvų mėtų vainikus, nes mėtos skatina maštyti. Romėnai išpopuliarino mėtą kulinarijoje ir perdavė mėtos pomėgį prancūzų, italų, anglų virtuvėms. Ligi šiol mėta karaliauja Balkanų tautų virtuvėse. Daugelis tautų pastebėjo gaivinančias mėtos savybes. Ypač daug eterinio aliejaus mentoliu yra pipirmėtyje. Jos geriau tinka arbatoms ir gaiviams gėrimams, o kitiems patiekalams švelnesnio skonio jų giminaitės. Beje, Lietuvoje auga daugiau kaip dvylika šio netrelinių šeimos augalo rūšių (visoje Europoje jų yra daugiau kaip du šimtai).

Sodietės, ypač Žemaitijoje, mėgsta gauruotąsias, skleidžiančias obuolių ir ananaso aromata mėtas. Jos paskanina paukštienos, avienos, jautienos patiekalus, ypač kepenis. Mėtų galima užberti ant omleto, į lydytą sviestą, kurį pilsime ant virtų daržovių.

Nuo seno lietuviai mėtų dėjo į varškę, sūrį. Jos tinka visiems varškės - įdarams (blyneliams, virtinukams, didžkukuliams). Tada geriau naudoti džiovintas mėtas, nes jos geriau susimaišo. Mėtos labai tinka bulvių patiekalams, įdarams, ypač verdant pirmąsias vasaros bulves. Prancūzai smulkintas mėtas kartu su sviestu, svogūnų laiškais, druska ir trupučiu cukraus deda į troškinamus žalius žirnelius, prieš tai puodą išklodę salotų lapeliais. Graikai, arabai atsigavina atšaldyta saldinta, švelnia mėtų arbata, įdėję gabalėlį ledo.

Mėta turi daug gydomųjų galių, skatina skrandžio, tulžies veiklą, malšina skausmus, mažina fermentaciją ir dujų skyrimąsi žarnyne, spazmus, plečia kraujagysles, stabdo mikroorganizmų dauginamąsias. Jų deda į kremus, kitas kūno priežiūrai skirtas priemones. Pipirmėčių lapų vonios tonizuoja organizmą, didina darbingumą, ypač padeda atgauti jėgas po įtemptos darbo dienos. Be to, tai puiki priemonė persišaldžius.

skarda šalia mūsų virtuvės, nežiūrint, kad mes ten vaikštinėjome aplinkui.

- Stovyklavimas šiais metais buvo pilnas netikėtumų. Bet, tuo pačiu, mes daug išmokom apie Australijos gamtą. Kitais metais galėsim geriau pasiruošti stovyklauti šitoje gražioje, bet nedraugiškoje gamtoje, - apskaito stovyklos viršininkas vos neįvykusios nelaimės į naudą pamoką atcitiiai.

(Bus daugiau)

Ši "Tėviškės Aidų" numerį parengė redaktorės pavaduotoja
Eglė Ona Rudzinskaitė

Gyvojo Rožančiaus Brolija rugpiūčio mėnesį meldžiasi
už katalikiškos spaudos darbuotojus.

Rugpiūčio meniu - tai katalikiškos spaudos meniu.
Rugpiūčio 21 d., sekmadienį, prie bažnyčios ir Lietuvių Klube bus
renkamos aukos "Tėviškės Aidams".

Sekantį sekmadienį, rugpiūčio 28 d., pietus verda "Tėviškės
Aidų" darbuotojai. Maloniai kviečiame visus papietauti Lietuvių
Klube ir tuo paremti spaudą.

**Melburno Katalikių Moterų Draugijos Metinė
Šventė** įvyks Lietuvių namuose, rugpiūčio 13 d., 1 val p.p.

Draugijos narės ir jų artimieji kviečiami dalyvauti.
Prašome užsirašyti pas Z. Prancūniene, tel: 9848.7743;
pas H. Statkuvienę, tel: 9819.1434. Draugijos valdyba

Padėka

Į visus minėjimus daugiausiai susirenka vyresnio amžiaus
tautičiai.

Išvykstame iš namų 9-10 val ryto šv. Mišioms. Pietūs, minėjimai,
kavutė, tai viskas užtrunka maždaug apie šešias valandas.

Melburno Lietuvių Pensininkų Sąjunga, kuri ruošė Valstybės
Šventės minėjimą, norėdama varginti susirinkusius, dėkoja per
spaudą visiems, kurie prisidėjo prie šio Lietuvos Valstybės Dienos
pagerbimo - kun. A. Šimkui už Invokaciją, A. Žilinskui, Melburno ir
Tasmanijos lietuvių Garbės generalinis konsulusi, už pasveikinimą. ALB
Melburno apylinkės valdybos pirmininkui A. Vaitiekūniui už perduotus
linkėjimus iš Lietuvos, ir Londone tragiškai žuvusių, tylos minute,
pagerbimu.

Dr. A. Taškūniui, kuris yra visada laukiamas svečias Melburne
dėkojam už itin įdomią ir turiningą paskaitą!

Dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie minėjimo meninės
programos!

Duetui "Tembras" - Ritai ir Birutei. Jos jau daugelį metų žavi
mus savo talentais.

Aidai Gogolytei, kuri sugeba taip giliai perteikti poeziją.

"Dainos Sambūris" chorui už ugingai sudainuotas, tokias
gražias tai dienai parinktas dainas.

Dirigentams - G. Pranauskienei, R. Mačiulaitienei - nuoširdus
ačiū! "Dainos Sambūris" akompanatoriams - R. Imbrasui ir
R. Mačiulaitienei.

Dėkojame R. Strungai - šviesų tvarkytojui. Taip pat ačiū Z.
Augaičiui ir G. Antanaičiui - trijų mikrofonų paruošėjams.

Ačiū Judrinai ir Kazytei - aukų rinkėjoms.

Dėkojame dr. A. Butkutei, A. Kaladei, A. Kairienei už svečio
dr. A. Taškūno globą.

Dėkojame E. Rudzinskaitėi už šventės aprašymą "Tėviškės
Aiduose".

Dėkojame M. Matulionienei už \$100 auką A. Taškūniui -
"Lithuanian Papers".

Taip pat dėkojame Australijos Lietuvių Fondui už \$200, skirtų
padengti šio minėjimo išlaidoms.

Mes visi savo talentais, darbais, dalyvavimu, aukomis
pagerbėme Lietuvą, kuri taip sunkiai keliasi iš patirtų kančių.

... *Mus skynė - nenuskynė, mus rovė, neišrovė...*

ML Pensininkų Sąjunga

MICAWBER TAVERN

Est. 1923

Cnr. Gully Cres & Monbulk Road
Belgrave 3160. Melways: 75 G7.

As featured on Channel 9's
"Postcards" and Sunday Herald
Sun "Sunday" magazine.

Micawber Tavern is a unique
pub & restaurant situated on
Monbulk Road, Belgrave.

A long-time favourite of the
region, The Tavern is all cozy dark
wood and low lights, which oozes
warmth and old world charm in a
laid back atmosphere. Whilst only
an 800 metre walk from the village
of Belgrave (and Puffing Billy),
Micawber Tavern is nestled amongst
old growth forest, surrounded by an
abundance of flora and fauna, and
with a beautiful freshwater creek
running through the beer garden.

Micawber Tavern is
open 7 days a week for lunch, din-
ner and drinks, and offers live en-
tertainment most nights of the
week. (Senior Menu -3 course
lunch Monday to Friday). Special-
izing in large group bookings. For
more information, please phone
9754 8660 or

www.micawbertavern.com.au.

Vieną šeštadienio vakarą
malonūs tavernos "Pub and
Restaurant" savininkai Romas ir
Irena Beatty gražiai sutiko mūsų
grupele. Ten puikiai praleidom
vakarą - grojo smagi gyva muzika,
buvo skanūs valgiai, vynas ir alus,
smagiai pasišokome!

Raguin visus užsukti į
"Micawber Tavern"- žinau tikrai, kad
nesigailėsite!

Birutė Kymantienė

Švenčiant 50 metų kunigystės Jubiliejų

sveikiname gerb. kun. Juozą Petrauską

ir linkime geros sveikatos, kad ir toliau galėtumėte gelbėti žmoniją nuo
paklydimų.

Melburno Lietuvių Katalikių Moterų Draugija

Sveikiname gerb. kun. Juozą Petrauską

švenčianti Dievo tarnystėje 50 metų jubiliejų!

Lai Dievo Palaima lydį Jūsų gyvenimą.

Melburno Lietuvių Pensininkų Sąjunga

Sveikiname gerbiamą

kunigą Juozą N. Petraitį

gimtadienio proga, nuoširdžiai linkėdami geros sveikatos ir
ilgų bei kūrybingų darbo metų!

ALKF valdyba, "Tėviškės Aidų" darbuotojai

A † A Gediminui Patupiui

mirus, skausmo valandoje, siunčiu nuoširdžiausią užuojautą žmonai
Dolei - Pajautai ir visai jos šeimai.

Jaunystės dienų draugė Aldona Vyšniauskienė

Rugpiūtis

Šventės, sukaktys, įvykiai

15 Žolinė (Švč. Mergelės
Marijos ėmimo į dangų diena).

Žolinė Lietuvoje nuo seno
didelė šventė, kadaise skirta
didžiajai deivei gimdytojai Lada. Jai
aukudavo pirmąjį subrendusį
derlių. Priėmus krikščionybę
ilgainiui tą dieną buvo įvestas Dievo
motinos Marijos dangun žengimo
paminėjimas. Tačiau žmonės dar ir
dabar nešasi į bažnyčią šventinti
vaisius, javus, žolynus.

Į puokštę gėlių įmaišoma
rugių, miežių, aviųžų varpų, žirnių.

Rugpiūčio pabaigoje jau
rudena, į kelionę išsiruošia
sėkmingai vaikus išperėję gandrai.

Lietuviams, kaip ir daugeliui
kitų tautų, gandrai - šventas
paukštis. Manoma, kad gandrai
atneša laimę, apsaugo nuo perkūno,
gaisro, krušos. Jei gandrai

palikdavo lizdą, tai būdavo labai
blogas ženklas. Beje, tikėjimas, kad
gandrai atneša vaikus, kilo senovės
Graikijoje.

20 Sukanka 85 metai, kai
gimė (1920) Vincentas Sladkevičius,
Šventosios Romos bažnyčios
kardinolas, emeritas, arkivyskupas,
marionas. Mirė 2000.05.28.

Kardinolas Vincentas
Sladkevičius gimė 1920.08.20
Guronių kaime (Kaišiadorių r.).
Mokėsi Žasliuose, Kaišiadoryse,
Kaune. Kauno tarpdiecezinę kunigų
seminariją baigė 1944 m.
Pastoracinį darbą dirbo Kietaviškių,
Merkinės, Aukštadvario ir kitose
parapijose, buvo Kauno

tarpdiecezinės kunigų seminarijos
prefektu, dvasios tėvu.

1957 m. vysk. T. Matulionis
V. Sladkevičių konsekrovo vyskupu
Birštono klebonijoje, tačiau valdžia
vyskupo pareigų eiti neleido. 1959-
1982 m. gyveno ištremtas į Šiaurės
Lietuvą, tik 1982 m. jam buvo leista
grįžti į Kaišiadoris ir tapti vyskupijos
apaštališkuoju administratoriumi.
1988 m. pavasarį buvo paskelbtas
Lietuvos Vyskupų Konferencijos
pirmininku, 1988.05.29 - kardinolu
1989m. - Kauno arkivyskupijos
arkivyskupu metropolitu. 1993 m.
priėmė apaštališkojo vizito
Lietuvoje besilankantį popiežių
Joną Paulių II. 1995 m.,
laikydamasis bažnytinės teisės

nuostatų, kard. V. Sladkevičius
atsistatydino iš Kauno arkivyskupo
pareigų. Liko gyventi Kaune kaip
emeritas.

Mirė 2000.05.28. Palaidotas
Kauno Arkikatedros Bazilikos Švč.
Sakramento koplyčioje.

Minint kardinolo pirmąsias
mirties metines (2001.06.02), šioje
koplyčioje pašventinta antkapinė
plokštė (skulpt. A. Šlapikas), prie
buv. Vyskupų rūmų fasado atidengta
memorialinė lenta su kardinolo
bareljefu (skulpt. A. Sakalauskas), o
bute (M. Valančiaus g. 6), kur 1990-
2000 metais gyveno kardinolas,
įkurtas memorialinis muziejus.

23 Juodojo kaspino diena.

24 šv. Baltramiejaus diena.

Kitas kampas

Susireikšminę šave iki begalybės, gyvename. Šia diena. Nėra nei vakar, nei rytoj.

Gal tai – didžioji išmintis?

Gal ir tikrai – esame tik čia ir dabar? (kaip kokie drugeliai vienadieniai).

Sotūs, pilni pagiežos bei paniekos tiems, kitiems. Juk tai – ne AŠ! AŠ – tai pasaulio bamba, aš – ašis!, – galvoja dažnas. Ir mintyse, o gal net garsiai, nusikvatoja... Iš ko juokiesi žmogau?

Ar iš to, kurs neturi? O gal – sąžinė griaužia? Prisipažink, juk kažkaip nemalonu, kad tas, kurs, tarsi, ubagas, žiū, – galvos nenulenkia... Ak, – galvoji sau, – čia kažkas ne taip... Ir kodėl toj ubagų Lietuvoj jaunimas atakliai mokosi, studijuoja?

“Taigi, kad – ubagai!” – atšauna tūlas brolis lietuvis. – “Ką gi jiems ten veikti, – tik mokytis gi tesugeba!” O ir ar nelinksma, kai nei mokslų krintęs, nei diplomo siekęs – dvarus pasistato! Tik... širdis, išdavikė – ima ir pašnibžda: “Ne viskas auksas, kas auksu žiba”... Žvelk giliau!...

“Kad jau tokia protinga, tai kur Tavo pinigai?” – žiebia kitas, brolis lietuvis.

Ak, brolyčiai jūs mano! Džiugu, kad tėvai Jūsų teturėdami tik dvi darbo rankas taip puikiai įsikūrė svetimoj žemelėj. Žinia, dirbo, taupė. Ir vaikus to mokė. Dieve duok visiems tokio ramaus ir sotaus gyvenimo, kur ir senam, ir ligotam užtikrinta slauga bei globa. Tik... kai meldžiamasi aukso veršiu,

Eglė su sūnumi
Žygimantu Pauliumi

ar ne tuščiai skamba žodžiai Meilė, Tėvynė, artimas ir atjauta?

Ir dar, auga vaikai, naujoji karta, kuri, vargo nemačius, puikybėj skendi. Kaip ir tėvai, tik pinigą tevertina. (Obuolys nuo obels netoli teried...)

Ak, brangieji, gal jau pamiršot, kad gimę nuogi, Anapus nieko nenusinešit. Nes – “mirusiojo marškiniai be kišenių!” Pasiliks – vaikai, darbai. Gal dar – vardas geras.

***

Vaikštai atminties tiltu – tarp praeties ir ateities. Šiandienoje. Gal ir pati jau tiltu pavirtau? Soti australėniška duona, ir net aptinusi nuo jos gausos, Lietuvą tarsi ašarų užspaudžiu aky... Pasiimsiu savo vaiką kaip širdį ir eisiu... kur akys užmato.

Kol kelias dar bėga – gyvenu. Nes laikas ir yra kelias, kuriuo mes einame NAMO.

Likimai

Dievo stebuklas – gyvenimas mano

Partizanų ryšininkė Anelė Stučkaitė-Juodukė prisimena tragiškus jaunystės metus. 1991 metų sausį su savo dviem sūnumis, ji, kaip ir žuvę jos draugai partizanai, be baimės gynė Lietuvos širdį – parlamentą.

Eugenija SIDARAVIČIŪTĖ

(Tęsinsys iš Nr.14)

Ir išėjo dukra, išsinešusi baisu ilgesį ir skausmą. Tą pačią klaikią naktį motina kaip žvakelė užgėjo. Ačiū Dievui, kad nors pasimatė. Dukra net į paskutinę kelionę – Seirijų kapinaitės – negalėjo palydėti savo motinos Veronikos Stučkienės.

Vanagėlio žmona Česlova, paviešėjusi kaime dvi savaites, grįžta į Druskininkus, kur Jono Volungevičiaus dviejuose kambariuose glaudėsi ir ji, ir ryšininkė Anelė. Pranešė baisią žinią: jau nėra Šarūno rinktinės štabo. Anelė kaip kardu per širdį vėrė – žuvo mylimasis su šešiais savo vyrais. 1951 m. vasario 6 d., antradienį, dviejų kareivių grupių apsupti, nusišovė Česlovos vyras, būrio vadas P. Majauskas-Vanagėlis, skyriaus vadas P. Čelvičius-Berželis, eiliniai partizanai A. Vailionis-Tėvas, V. Vaivada-Garsas, J. Žilionis – Strazdas, V. Pliadas – Slapukas.

Paskutinioji kulka pervėrė rinktinės vado J. Jurelionio – Sakalo širdį. Aštuntasis J. Žukas – Gulbinas, kuris dar taip neilgai kovojo, pasidavė gyvas, nes šovėsi per plaukus. J. Lazauskas, atvartytas ištraukti narsuolių, jų taip gailėjosi, kad netrukus ir pats iškeliavo į mirusiųjų karalystę.

Kaip pavasarį vanduo, ledams pralaužus užtvanką, taip daugybė vaizdų užplūdo Anelę.

- Kiek kartų, rusams apsupus mišką, bet dar į jį neįsibrovus, šliaužiau ant pilvo, kad užmaskuočiau slėptuvę, perduočiau svarbiausias žinias.

Aidėjo ausyse ir vado Juozo ranka rašyta ir man dovanota daina:

Kas gi mus pasveikins pušų tankumoje

Ir priešui artėjant, kas mums pasakys.

Gal teks mums pražūti be savos globėjos,

Ir tik žalios pušys mums liūdnei šlamės.

Pagaliau prabyla ir paskutinysis mylimojo laiškas: “Miela Anelė, sulauksim Laisvės. Tu mano amžinai”.

Netrukus tą kraupią vasario vienuoliktąją, sekmadienį, į duris pasibeldė čekistų vadeiva-Veisiejų siaubas Jočys ir jo bendrininkas.

- Anelė, cik, tavo kviečia, – pranešė Česlova.

Taip Juodukė buvo pastūmėta į kančių pragarą. Varėsi ją per Nemuną, automatais ginkluoti.

- Dairausi tik prošvaitės ar eketės... kad tik greičiau mirtis išgelbėtoja...

O Baltašiškėje jau laukė brezentu aprauktas “ožys” ir du kareiviai. Jočys dar mašinoje pradėjo ataką:

- Važiuojam pas Sakalą. Turim jo laišką. Tavęs jau laukia.

- Nežinau jokio Sakalo.

Iš artimų partizanams žmonių pasakojimų, enkavedistų skelbtų

Juozas Jurelionis-Sakalas (kairėje, žuvęs 1951 m. vasario 6-ąją) ir Antanas Majauskas-Pabėgėlis (žuvęs 1950 m. rugsėjo 16-ąją)

dokumentų aiškėja tokios nuotrupos: iš vakaro kareiviai krėtė, šukavo Bestraigėškės mišką – nieko nerado. Nutvėrė tik partizano žmoną Česlova. Galėjo iš jos atimti rinktinės vado laišką ryšininkei. Buvo tardoma Seirijuose. Kitą dieną slėptuvę surado. (Vėliau Česlova apsigyveno Kaune. Savo mašina atvykdavo į Paserninkus, išsėdavosi prie Seirijo ežero...)

Veisiejuose Juodukę pliekė, kapojo, apalpusią vandeniu pylė. Gulbinas prasitarė, kad Anelę pažįsta. Ne iš vieno buvo iškviesta žinią apie ryšininkę. Ją spardė iki sąmonės netekimo.

- Duodu dvidešimt minučių. Jei tylėsi, aplupsiu tave nuo kojų iki galvos. Visą pasakysi, – girdžiu Jočio grasinimus.

Nebijojau, kad užkankins. Baisiausia išduoti kitus.

- Jėzau Marija, Jėzau Marija, – be perstojo snibždu.

Jočys, vienoje rankoje laikydamas pistoletą, o kitoje – raktus, vedė naktį į kitą medinį pastatą. Kopė siaurais laiptais į antrą aukštą. Aš – paskui jį. Kai pasiekiau trečią ar ketvirtą laiptelį, nežinau, kokia jėga visu smarkumu pastūmė mane žemyn. Šoku, numetu paltelį ir skardžiu žemyn į ežerą riedu.

Girdžiu, kaip Jočys paskutiniams žodžiais plūsta, manydamas, kad apalpa. Priešais – storas gluosnis. Iš ežero pusės drevė. Prie medžio lipte prilipau ir šaukuosi šventųjų.

Vieni kareiviai dūmė mašina, kiti lėkte lėkte. Jau artėja prie gluosnio su šunimis. Mano laimei, prabėgo iš abiejų medžio pušių į patraukė į miestelį. Plikšala jau buvo sugriaužusi sniegą – mano pėdsakų išdaviką. Bėgsiu per ledą – girdėsis. Nutrenkiau batelius. – Viešpatie, laimink mane!

Pusnuogė, plonytėmis kojineėmis šliaužiu per ežerą į Radvilonių pusę apie du kilometrus. Mane persekioja ir raketomis nutviektas dangus. Eiti pavojinga. Prasieria pažįstamos durys:

- Vaikeli, tu peršauta?

- O ne!

Nuo šliaužimo atsiveria sudaužytų kojų žaizdos. Bižys mane vedė laukais, bet nepaėjau.

- Dieve, siųsk man mirtį. Dėde, pribaik mane. Palikit. Jei sugaus, ir jums bus tas pat.

- Ne, tavęs nepaliksiu. Tau dar reikia gyventi. (Bus daugiau)

1920-40 m. Lietuvos anekdotai

Stasiuko svajonės

- Kodėl aš negimiau prieš 600 metų? – aimanuoja Stasiukas.

Nustebusi motina klausia:

- Iš kur tau tai atėjo į galvą?

Stasiukas aiškina:

- Jeigu aš gyvenčiau anais laikais, man nereikėtų mokytis viso to, kas atsitiko vėliau...

Motina ir Petriukas

Motina sako savo mažamečiui sūnui:

- Petriuk, prieš užsivilkdamas naujus marškinius, nusimazgok rankas.

Petriukas:

- Trumpom ar ilgom rankovėm marškiniai?

Suvalkietis turguje

Atėjo suvalkietis į turgų nusipirkti kiaušinių.

- Po kiek kiaušiniai? – klausia vienos moterėlės.

- Po penkis centus – sveiki, po keturis – susikūlė, – atsako moterėlė.

Tai suvalkietis prašo:

- Duokit man tuziną sukultų.

Autoritetas

- Mamyte, ar beždžionės geria alų ir degtinę?

Motina:

-Eik ir paklausk tėvo...

Žaidimas

- Mamyte, ar mes su Vytyku galime žaisti tėtė ir mama?

- Žaiskite, tik nesimėtykite lėkštėmis ir puodais.

Atsargus vaikas

- Dėduk, ar dar turi dantų?

- Nebeturiu, vaikeli, jau visi iškrito.

- Tada palaikyk mano riešutus.

Apie Adomą ir Ievą

Susiginčijo Stalinas su Čerčeliu, kokios tautybės buvo Adomas ir Ieva. Stalinas įrodinėjo:

- Vakariečiai privalo pripažinti, kad Adomas ir Ieva buvo rusų tautybės.

Čerčelis nesutiko.

Nutarė abu paklausti Ruzvelta. Šis, pagalvojęs, tarė:

- Stalinas teisus. Adomas ir Ieva buvo rusų tautybės. Abu neturėjo ko valgyti, buvo nuogi, o ir jų gyvenamoji vieta, kaip dabar ir visų rusų, vadinosi rojumi.

Abipusis pasiukojimas

Vakare parke ant suoliuko sėdi du įsimylėjęliai. Po ilgos pauzės jis tarė:

- Kai mudu susituoksime, brangioji, tu turėsi pasišvesti ir man kas diena virti pietus.

- Ak! – sušuko ji. – Ir tu turėsi man pasišvesti. Privalėsi tuos pietus valgyti.

Parodoje

Prie paveikslo parodoje kalbasi du vyriškiai:

- Jeigu šis paveikslas yra dailės kūrinys, – sako vienas, – tai aš – idiotas.

- Taip, – patvirtina antrasis, – šis paveikslas yra dailės kūrinys.